

Česká republika

Česká školní inspekce

Liberecký inspektorát - oblastní pracoviště

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

**Církevní základní a mateřská škola J. A. Komenského Liberec,
Srbská 441**

Srbská 441, 460 11 Liberec

Identifikátor školy: 600 001 385

Termín konání tematické inspekce: 14. až 16. duben 2003

Čj.:	084 128/03-1165
Signatura:	th4cw447

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Církevní základní a mateřskou školu J. A. Komenského v Liberci zřídila Jednota bratrská.

Škola sdružuje základní školu, mateřskou školu a školní družinu. Kapacita školy je 140 žáků, mateřské školy 20 a školní družiny 50 dětí. V době kontroly probíhala výuka žáků základní školy v devíti třídách. Celkově školu navštěvovalo 173 žáků.

Na základě povoleného experimentu jsou ve škole integrováni tři žáci s mentálním postižením (dále jen MP, žáci), z nichž jeden má domácí výuku. Škola zajišťuje výuku 21 žákům s různým postižením či specifickými poruchami, finanční příspěvek čerpala na 18 žáků.

Výuka probíhá podle vzdělávacího programu Základní škola čj. 16 847/96-2. Integrovaní žáci s mentálním postižením jsou vyučováni dle dokumentu Vzdělávací program zvláštní školy čj. 22 980/97-22.

Tematická inspekce byla zaměřena na vzdělávání individuálně integrovaných žáků s mentálním postižením v základní škole, na činnost školní družiny a formou dotazníkového šetření na stav výuky fyziky.

PŘEDMĚT INSPEKČNÍ A KONTROLNÍ ČINNOSTI

Předmětem inspekční/kontrolní činnosti bylo zjištění a zhodnocení:

- personálních a materiálně-technických podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání a výchovy individuálně integrovaných žáků s mentálním postižením v základní škole
- personálních a materiálně-technických podmínek, organizace a průběhu výchovně-vzdělávací činnosti školní družiny a zájmových útvarů

HODNOCENÍ PERSONÁLNÍCH PODMÍNEK VZDĚLÁVÁNÍ A VÝCHOVY VZHLEDEM KE SCHVÁLENÝM UČEBNÍM DOKUMENTŮM

Výuku integrovaných žáků v sedmém ročníku ve sledovaných předmětech zajišťovalo pět pedagogů. Matematiku vyučovala učitelka splňující požadavky odborné a pedagogické způsobilosti, která zároveň dokončila i studium speciální pedagogiky. Fyziku vyučoval absolvent vysoké školy technického směru, který dálkově studuje na vysoké škole doplňkové pedagogické studium. Český jazyk vyučovala učitelka s kvalifikací pro první stupeň a specializací pro výuku žáků se specifickými poruchami učení a chování (SPUCH), přírodopis učitelka s pedagogickým středoškolským vzděláním a pracovní vyučování učitelka s vysokoškolským vzděláním jiného typu.

Ve škole je ustanovena společná předmětová komise pro vyučující druhého stupně. Její činnost vychází z ročního plánu práce. Členové konzultují výchovné a vzdělávací problémy, předávají si poznatky ze vzdělávacích akcí, řeší problematiku vzdělávání integrovaných žáků.

Ředitelka sleduje při hospitační činnosti práci s integrovanými žáky, závěry využívá ke zkvalitnění práce.

Škola věnuje pozornost dalšímu vzdělávání pedagogických pracovníků. Vyučující se účastnili seminářů zaměřených na integraci žáků, na práci ve speciálních a vyrovnávacích třídách a dysfázii. Ředitelka se zaměřila na SPUCH, jazykové vzdělávání a vzdělávání pro řídicí pracovníky ve školství.

Chod školy se řídí podle „Školního řádu“, který obsahuje práva a povinnosti žáků a stanovuje základní pravidla pro provoz školy. Připomínky a dílčí nedostatky (negativní a nepřesné

formulace, ustanovení nad rámec kompetencí školy, neošetření oblasti šikany a netolerance) byly s ředitelkou školy podrobně projednány. Zjištění plně akceptovala.

Kompetence jednotlivých pracovníků jsou stanoveny v pracovní náplni a zaznamenány v organizačním schématu školy.

Vnitřní informační systém je založen na každodenním kontaktu s vyučujícími. Na pedagogických radách jsou řešeny pedagogické záležitosti i problematika integrovaných žáků.

Informace jsou zveřejněny ve výroční zprávě (2001/2002), ve které je věnována náležitá pozornost individuální péči o žáky s vývojovými poruchami učení i integraci žáků.

Zejména spolupráce s pedagogicko-psychologickou poradnou (PPP) a speciálně pedagogickým centrem (SPC) při vypracování individuálních plánů je funkční.

Významná jsou setkání s rodiči integrovaných žáků, učiteli a psychologem.

Rodiče jsou o svých dětech informováni na třídních schůzkách i při individuálních konzultacích. Další informace jsou v žákovských knížkách. Při dotazníkovém šetření rodiče vyjádřili spokojenost s individuální výukou. V jednom případě ocenili příznivé komunikační prostředí, ve kterém získala žákyně sebedůvěru a pocit bezpečí.

Personální podmínky byly na průměrné úrovni.

HODNOCENÍ MATERIÁLNĚ-TECHNICKÝCH PODMÍNEK VZDĚLÁVÁNÍ A VÝCHOVY VZHLEDEM KE SCHVÁLENÝM UČEBNÍM DOKUMENTŮM

Prostorové podmínky tříd jsou stísněné, nevyhovující. Třídy jsou vybaveny novým školním nábytkem. Odborné učebny, kromě výpočetní techniky, nejsou vzhledem k prostorovým možnostem zřízeny. Škola je udržována v čistotě a pořádku.

Materiální zázemí pro výuku českého jazyka, matematiky, fyziky, přírodopisu a pracovního vyučování je na dobré úrovni. Dle možností jsou pořizovány nové pomůcky. Žákům jsou poskytovány učebnice a podpůrné texty. Škola neposkytuje integrovaným žákům učebnice fyziky a matematiky zvláštní školy, využívají je pouze vyučující při přípravě materiálů pro výuku. Pro integrované žákyně si většinu pomůcek vyučující zhotovují sami.

Frekvenci a účelnost využívání pomůcek sleduje ředitelka školy průběžně, závěry jsou podnětem k obnovování jejich fondu.

Materiálně-technické podmínky vzdělávání a výchovy byly na průměrné úrovni.

HODNOCENÍ PRŮBĚHU A VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ A VÝCHOVY VE ŠKOLE – INDIVIDUÁLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM MP ŽÁKŮ

Realizace vzdělávacích programů

Vzdělávací program Základní škola je realizován v souladu se zařazením do sítě škol. Integrovaní žáci jsou vyučováni dle Vzdělávacího programu zvláštní školy.

Učební plán pro školní rok 2002/2003 koresponduje se zvoleným vzdělávacím programem. MP žáci jsou vyučováni dle individuálního programu. Program je podepsán třídním učitelem, vyučujícími, kteří se podílejí na výuce, a rodiči. Ke korekci dochází dle aktuálních schopností a možností žáků.

V ročním plánu školy pro školní rok 2002/2003 je věnována velká pozornost žákům se specifickými výukovými potřebami. Integrace žáků vychází ze zaměření školy, která vychází z křesťanských principů. Škola integruje žáky se smyslovými a tělesnými vadami, poruchami učení, méně závažnými poruchami chování a žáky s lehčím mentálním postižením. Důraz

klade na spolupráci s rodiči a odborníky. Od vyučujících je vyžadována znalost problematiky integrovaných žáků a využívání různých forem a metod práce včetně daltonského plánu.

Dokumentace sledované třídy je vedena na předepsaných tiskopisech. Vzdělávací program integrovaných žáků nebyl formou zápisu v třídní knize dokladovatelný. Kontrola byla možná pouze v individuálních plánech. Katalogové listy integrovaných žáků nebyly vedeny na tiskopisech předepsaných pro žáky zvláštní školy. Tyto skutečnosti ředitelka vzala na vědomí a podnikla nápravu.

Ředitelka provádí průběžně kontrolu plnění učebního plánu.

Realizace individuálních programů pro výuku MP žáků je v souladu s programem školy.

Průběh a výsledky vzdělávání MP žáků v českém jazyce, matematice, fyzice, přírodopisu a pracovním vyučování

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v českém jazyce

Výuka dvou hodin českého jazyka byla sledována v sedmém ročníku, kde jsou integrované dvě žákyně s mentálním postižením. Předmět vyučovala učitelka s odbornou a pedagogickou způsobilostí pro první stupeň základní školy a se státní závěrečnou zkouškou ze SPUCH. Předmět byl vyučován bez stanovené kvalifikace, což se částečně projevilo v použitých metodách a organizaci práce v hodině.

Hospitační činnost byla cíleně zaměřena na výuku integrovaných žáků.

Týdenní hodinová dotace byla s souladu s učebním plánem zvláštní školy. Obsah učiva korespondoval s individuálními plány. Žákyně měly diferencovaný obsah učiva, který odpovídal jejich možnostem a schopnostem. Stanovené výukové cíle byly přiměřeně náročné.

Vstupní motivace byla založena na opakování gramatických jevů a následné zadání individuální práce MP žákyním. V průběhu hodin byly žákyně učitelkou taktně povzbuzovány, neúspěch vyřešily společně. Učitelka je vedla k vzájemné spolupráci a kontrole. Individuální možnosti žáků byly plně respektovány.

Na hodiny byla vyučující velmi dobře připravena. Použila vlastní zhotovené názorné pomůcky. Vždy se nezdařilo časové rozvržení hodiny, nezbyl prostor pro rekapitulaci a hodnocení. Většinu času žákyně pracovaly na zadané práci, nebyly využity pestřejší formy činnosti. Zejména u jedné žákyně se strukturalizace učiva s procvičováním na různých modifikacích s ohledem na pochopení (rozlišování časů) jevila jako nutná. Efektivnější postup byl zvolen v hodině čtení, kde ve zjednodušené formě žákyně část úkolů vypracovávaly nejdříve samostatně s možností využití pomůcek a na závěr společně s ostatními žáky. Výsledky odpovídaly úrovni zvláštní a pomocné školy. Pozitivní bylo vedení žáků k samostatnosti a obohacování učiva o zajímavosti a praktické zkušenosti.

Zásady psychohygieny byly s ohledem na respektování tempa žáků a využití pitného režimu v hodině respektovány. Relaxační chvíle nebyly zařazeny.

Žákyně pracovaly s učebnicemi pro zvláštní školy. Učitelka pro ně připravila pracovní listy se zadanými úkoly a názorný obrázek k pochopení gramatických jevů. Didaktická technika využita nebyla.

V hodinách panovaly velmi vstřícné vztahy, nebyly zjištěny rozdíly mezi MP žáky a ostatními spolužáky. Komunikace mezi vyučující a žáky byla otevřená. Mírně převažoval slovní projev učitelky nad projevem žáků. Sledované žákyně komunikovaly minimálně.

Průběh a výsledky vzdělávání v českém jazyce ve vztahu k integrovaným žákům byly na průměrné úrovni.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v přírodovědných předmětech – matematika, fyzika a přírodopis

Matematika byla vyučována učitelkou s požadovanou odbornou a pedagogickou způsobilostí i vystudovanou speciální pedagogikou. Bez stanovené kvalifikace byla vyučována fyzika. Rozdílná úroveň dosaženého vzdělání a délky praxe se zčásti projevila v metodickém vedení a organizaci výuky v hodině fyziky.

Týdenní hodinové dotace v matematice a fyzice byla v souladu s učebním plánem zvláštní školy, podle kterého jsou integrované žákyně vzdělávány. Obsah učiva korespondoval s individuálními vzdělávacími plány. Učivo bylo redukováno a přizpůsobeno schopnostem žákyň. Stanovené výukové cíle odpovídají jejich aktuálnímu stavu, jsou voleny vhodně a přiměřeně. V matematice jsou dívky vzdělávány v kmenové třídě (sedmé), na fyziku docházejí do ročníku nižšího (šestého), který jim obsahem a pojetím učiva lépe vyhovuje. Tematický plán však nevychází plně z osnov fyziky zvláštní školy.

Vstupní motivace nebyla uplatňována v plném rozsahu, v průběhu hodin byli žáci motivováni na základě principu smyslu a významu učiva, aktualizací, využitím příkladů z praxe, pochvalou i oceněním výsledků práce. Převládalo pozitivní hodnocení žáků. Individuální dispozice integrovaných žákyň byly plně respektovány.

Na sledovanou výuku byli vyučující velmi dobře připraveni, měli promyšlenou stavbu vyučovacích jednotek i jejich časové rozvržení. Zhlédnuté hodiny se však kvalitativně lišily hlavně z hlediska použitých metod a forem práce. Vyučující dbali na vyvozování vztahů a souvislostí i na využití vlastních znalostí a zkušeností žáků. Probíranou látku prezentovali přiměřeně věkovým schopnostem žáků, podávali ji srozumitelně a věcně správně. Ve všech hodinách byl patrný individuální přístup k žákům, především pak k integrovaným žákyním. V matematice učitelka zpracovává na základě individuálních plánů učivo na jednotlivé hodiny pro tyto žákyně diferencovaně, průběžně ho s nimi jednotlivě probírá, upevňuje a výsledky jejich práce kontroluje. V hodině fyziky byly dívky společně bez rozdílu vzdělávány se žáky šestého ročníku.

Psychohygienické hledisko výuky bylo dodrženo. Vyučující přizpůsobovali tempo a styl práce individuálním schopnostem, dispozicím a potřebám žáků. Relaxační chvilky a uvolňovací cviky nebyly zařazeny.

Žákyně využívají učebnice a pracovní sešity schválené i pro nižší ročníky základní školy. Z učebnic pro zvláštní školu a dalších pramenů jim vyučující připravují a kopírují materiály potřebné pro výuku. Názorné pomůcky a obrazový materiál byly využity při fyzice. Didaktická technika nebyla použita. Výuka probíhala v tradičně uspořádaných třídách.

Ve zhlédnutých hodinách byly pozorovány pěkné vzájemné vztahy, vstřícný, tolerantní a přátelský způsob komunikace se žáky založený na vzájemné důvěře a pozitivních vztazích. Žáci se chovali klidně, ukázněně a integrované spolužákyně respektovali.

V přírodopisu odpovídal obsah učiva vzdělávacímu programu základní školy a zvláštní školy. Časová dotace předmětu byla v souladu s učebními osnovami.

Učitelka neměla odpovídající kvalifikaci, ve výuce se to však negativně neprojevilo. Postupovala v souladu s platnými osnovami podle tematického plánu a u dvou integrovaných žákyň podle vypracovaných individuálních plánů. Probírané učivo jim v době inspekce odpovídalo. Stanovené výukové cíle byly přiměřené a odpovídaly aktuálnímu složení třídy. Na hodinu byla učitelka pečlivě připravená po stránce obsahové, metodické i organizační. Struktura hodiny i zvolené metody plně odpovídaly nejnovějším trendům moderního vyučování v rozvíjení aktivního učení, spolupráce, komunikace, tvořivosti i myšlení.

Učitelka výborně pracovala se vstupní i průběžnou motivací. Vhodný názor v úvodu vzbudil zájem žáků. V průběhu hodiny úspěšně využívala adresnou pochvalu, povzbuzení a ocenění snahy, pokroku i výsledků práce k aktivizaci žáků. Pečlivě promyšlené diferencované úkoly včetně samostatné práce měla i pro integrované žákyně. Vytvořila v hodině prostor pro individuální výuku, pomoc, zpětnou vazbu, průběžné hodnocení i ověření pochopení pokynů a probírané látky. Žáci pracovali samostatně s odbornou literaturou (hesla v encyklopediích). Závěrečné shrnutí včetně strukturovaných poznámek bylo velmi efektivní. Hodina měla spád, byla pestrá, se střídáním činností, vyvozováním vztahů a souvislostí. Pozitivní očekávání, úsměv, výrazové prostředky učitelky, její flexibilita, schopnost navázání kontaktu se třídou včetně nabídky pomoci, měly vliv na vynikající úroveň a vysokou efektivitu hodiny.

Psychohygienické podmínky výuky byly plně respektovány především z hlediska rozsahu učiva, zvoleného tempa, únavnosti žáků a zařazení vhodné relaxace i z pohledu integrace.

Stísněné prostorové podmínky jsou důsledkem nevhodnosti objektu pro školní výuku. Třída byla pro počet žáků (13) malá. Lavice byly velmi blízko u tabule. Světelné podmínky nebyly optimální. Rušivě působila i špatná zvuková izolace. V hodině byl umožněn pitný režim.

Na atmosféře hodin se výrazně projevil vstřícný vztah učitelky k žákům. Vstřícnost, pochopení a přátelský způsob komunikace se všemi žáky založený na vzájemné důvěře vytvořily odpovídající pracovní prostředí.

Průběh a výsledky vzdělávání v přírodovědných předmětech – matematice a fyzice - byly na velmi dobré úrovni, v přírodopisu na vynikající úrovni.

Pracovní vyučování

Výuka předmětu probíhala v souladu se vzdělávacím programem školy. Učební plán pro integrované žákyně je plněn formou zapojení do výuky v dalších ročnících tak, aby byla splněna týdenní hodinová dotace dle vzdělávacího programu zvláštní školy.

Učitelka neměla odpovídající odbornou a pedagogickou způsobilost. Má vysokoškolské vzdělání technického směru. Účastnila se řady vzdělávacích aktivit, započaté učitelské studium přerušila.

Zvolený program obsahem velmi dobře navazoval na předvelikonoční období (rozkvetlá větvička) a spolu s připraveným názorem a pomůckami vzbudil zájem žáků. Vstupní i průběžné motivaci věnovala učitelka odpovídající pozornost. Skládání květů z papíru podle přesného zadání, pokynů a dílčích kroků žáci s dopomocí zvládali. Výborně byly jednotlivé dílčí kroky rozpracovány na tabuli. Žáci neměli v hodině prostor pro uplatnění vlastní tvořivosti a fantazie, pouze přesně plnili pokyny učitelky. Pro integrované žákyně však nebyl úkol diferencován. Svou náročností neodpovídal osnovám předmětu dle vzdělávacího programu zvláštní školy. Učitelka se snažila žákyním individuálně pomáhat, samostatná práce však byla stále nad jejich síly.

Vzájemná komunikace probíhala převážně jednosměrně od učitelky k žákům (instrukce, poučování). Žáci byli učitelkou nabádáni ke spolupráci.

Organizace hodiny byla v úvodu negativně ovlivněna přecházením do kmenové třídy učitelky. Kromě zbytečné časové ztráty nebyla třída určena pro první stupeň, vhodná ani z hlediska velikosti nábytku. Prostorové podmínky byly stísněné.

Výuka sledovaného pracovního vyučování byla na průměrné úrovni, z hlediska integrovaných žákyň byla pouze vyhovující.

Výsledky vzdělávání a výchovy

Škola neprovádí zjišťování výsledků vzdělávání standardizovanými evaluačními nástroji. Individuální vzdělávací program hodnotí průběžně a jeho účinnost v pololetí a na konci školního roku při klasifikaci.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy integrovaných žáků s mentálním postižením byly celkově na průměrné úrovni.

SOUČÁSTI ŠKOLY

ŠKOLNÍ DRUŽINA

Ve škole se uskutečnila tematická inspekce zaměřená na sledování a hodnocení činnosti školní družiny.

Charakteristika školní družiny

Školní družina (dále ŠD) má kapacitu 50 žáků. V době inspekce bylo k pravidelné docházce v jednom oddělení zapsáno 13 žáků, k docházce na jeden a dva dny v týdnu 17 žáků a k nepravidelné docházce 8 žáků. Provoz ranní družiny (7:00 – 8:00 hodin) zajišťuje kromě pondělí mateřská škola (dále MŠ), která je součástí základní školy. Odpolední provoz je od 12:00 do 16:00 hodin. V pátek jsou zbývající žáci v 15:00 hodin předáváni do MŠ.

Hodnocení personálních podmínek činnosti školní družiny

Provoz ŠD zajišťuje vedoucí vychovatelka a jedna začínající vychovatelka na minimální úvazek (3 hodiny). Obě mají odpovídající odbornou a pedagogickou způsobilost. Ranní družinu zajišťují v MŠ učitelky bez odborné a pedagogické způsobilosti, které aktuálně studují (vysokoškolské studium, obor učitelství MŠ a vychovatelství). Vedoucí vychovatelka se v oblasti dalšího vzdělávání účastní vzdělávacích aktivit. Nejnovější odborná literatura je ve škole k dispozici.

Celý pedagogický sbor i provozní personál úzce spolupracují při naplňování představ o činnosti školy. Ve škole je přátelská atmosféra, mezi ředitelkou školy a vychovatelkou jsou velmi dobré vztahy. Dle plánu jsou na školní rok samostatně zařazeny čtyři porady ŠD, do data inspekce se uskutečnily tři. Na program byly provozní, organizační i pedagogické záležitosti. V zápisech z pedagogických rad je zaznamenáno projednávání a pozitivní hodnocení činnosti ŠD na základě konkrétních závěrů z hospitační činnosti ředitelky školy.

Vnitřní i vnější informační systém je funkční a vyplývá z úzké provázanosti provozu, každodenního kontaktu a úzkých vzájemných vztahů všech pracovníků školy.

Kontrolní a hospitační činnost v ŠD je obsažena v plánu hospitační činnosti ředitelky školy včetně stanovení konkrétních cílů (dokumentace, pobyt venku, komunikace, příprava na školu). Cílenou hospitační činnost ve školní družině provádí ředitelka školy. Předložené záznamy z hospitačních byly jasné, stručné a konkrétní. Kontrola vedení dokumentace byla dokladována podpisem ředitelky. Vedoucí vychovatelka cílenou kontrolní a hospitační činnost neprovádí. S vychovatelkou i učitelkami MŠ spolupracuje a jejich činnost často společně s ostatními pedagogy monitoruje.

Kompetence pracovníků ŠD a přímá odpovědnost jsou stanoveny v organizačním schématu a pracovní náplni vychovatelky (vedoucí vychovatelky).

Provoz školní družiny vychází z potřeb žáků i rodičů. Řídí se podle „Řádu ŠD“ a „Vnitřního řádu ŠD“. Tyto dokumenty jsou částečně duplicitní. Provozní a organizační ustanovení se prolínají s programem ŠD a filosofií školy.

Personální podmínky školní družiny jsou na velmi dobré úrovni.

Hodnocení materiálně-technických podmínek činnosti školní družiny

Školní družina využívá školní učebnu, upravenou částečně pro provoz ŠD. Prostorové podmínky jsou velmi stísněné, ale podmínky školy neumožňují vyčlenit samostatnou místnost určenou pouze pro školní družinu. Negativně hodnotili tuto skutečnost v dotazníkovém šetření i rodiče žáků umístěných v ŠD.

Ranní družina probíhala ve vybavené třídě MŠ. Při inspekci byly v mateřské škole velmi špatné světelné podmínky (zatažené žaluzie).

Vybavenosti ŠD věnuje vedení školy pozornost, vybavení pro aktivity je účelné. Pro výchovně-vzdělávací činnost je dostatek her, pomůcek i materiálu pro pracovní a výtvarné činnosti. Výhodně je využívána školní zahrada, okolní příroda a blízké hřiště.

Prostory odpovídají zásadám bezpečnosti a ochrany zdraví žáků.

Materiálně-technické podmínky školní družiny jsou na průměrné úrovni.

Hodnocení činnosti školní družiny

Realizace činnosti školní družiny

Školní družina je nedílnou součástí školy a úzce se podílí na realizaci jejího vzdělávacího programu. Plán činnosti ŠD je na aktuální školní rok zpracován v ročním plánu ředitelky školy jako samostatná část. Jsou v něm stanoveny specifické cíle ŠD a měsíční rozpracování dílčích cílů. Nabídku mimoškolních aktivit (osm kroužků) zajišťuje škola, vychovatelky se na ní nepodílejí. Při ŠD pracuje chlapecký klub „Jonatan“ vedený rodičem. Činnost je sezónně zaměřena na sportovně pohybové aktivity, v zimním období na rukodělné práce a šachy.

Povinná dokumentace ŠD je vedena v požadovaném rozsahu. Formální úroveň vedení přehledu výchovně-vzdělávací práce a docházkového sešitu pro nepravidelnou docházku žáků má výrazné nedostatky (přepisování, mazání, úpravy tiskopisu, docházka zapisována žáky). Zápisy v přehledu výchovně-vzdělávací práce jsou konkrétní. Provoz ranní družiny zajišťovaný mateřskou školou je v dokumentaci dokladován. V docházkovém sešitu je nesprávně zapisována pravidelná denní docházka. K přihlášení a evidenci žáků zapsaných do ŠD jsou využívány zápisové lístky.

Ve výroční zprávě za uplynulý školní rok je věnována samostatná kapitola činnosti ŠD, která je hodnocena velmi pozitivně. O kvalitě práce ŠD svědčí zájem žáků i rodičů. Spokojenost s činností ŠD vyplývá i ze závěrů dotazníkového šetření tematické inspekce, kterého se zúčastnili rodiče žáků. Jejich odpovědi na otázky i volný komentář dokladovaly vysokou spokojenost rodičů s programem ŠD. Rodiče ocenili pochopení, přístup a vstřícnost vychovatelky k žákům i rodičům.

Realizace činnosti školní družiny je zcela v souladu s deklarovaným programem.

Organizace a průběh činnosti ve školní družině

V rámci inspekce byla monitorována odpolední činnost školní družiny (relaxační a pracovní činnosti) a ranní družina v MŠ. Úroveň sledovaných činností byla velmi rozdílná.

Prostředí třídy bylo částečně upravené pro odpolední činnost ŠD. Vychovatelka měla pečlivě připravený materiál na originální zdobení velikonočního vajíčka, které si postupně žáci individuálně vyrobili. Ostatní měli možnost výběru činností ze širší nabídky aktivit.

Vychovatelka je dokázala získat a motivovat volbou programu a především vlastním nasazením a vstřícným přístupem. V družině bylo příjemné tvůrčí prostředí. Přátelská otevřená komunikace, individuální pomoc, pochvala, pochopení a povzbuzení přispěly významně k vytvoření atmosféry důvěry a porozumění. Úroveň byla vynikající.

Ranní družina v mateřské škole měla podobu přímo řízených činností. Po příchodu učitelka žákům sdělila program bez možnosti volby ze širší nabídky aktivit. Žáci podle předlohy vytvářeli kopii velikonočního námětu vystřihováním, nalepováním a kreslením. Měli minimální prostor pro rozvoj fantazie, tvořivosti a zpracování vlastní představy. Přímou řízenou činnost nebyla před začátkem vyučování vhodná ani z hlediska psychohygieny. Komunikace učitelky se žáky měla převážně formu pokynů. Ranní družina byla hodnocena jako pouze vyhovující.

Malý kolektiv pedagogů a jejich úzká vzájemná spolupráce je základem informovanosti o výsledcích žáků a případné potřebě pomoci. K ověřování školních poznatků a přípravě na vyučování jsou využívány cílené didaktické herní aktivity. Příprava na výuku je prováděna s jednotlivými žáky pouze po dohodě s rodiči.

Vyváženě byly do programu zařazovány všechny činnosti (relaxační, rekreační, vzdělávací, zájmové) včetně pobytu venku. Bohatě je využíván pobyt na školní zahradě, blízkém hřišti i vycházky do okolí. Při sledovaných činnostech byly respektovány zdravotní zásady i zásady psychohygieny. Pitný režim byl dodržován.

Průběh sledovaných činností školní družiny byl rozdílný, celkově byla úroveň velmi dobrá.

DALŠÍ ZJIŠTĚNÍ

Školní družina

Na částečnou úhradu neinvestičních výdajů spojených s provozem školní družiny vybírá škola od rodičů poplatky, jehož výše je diferencována podle přihlášené pravidelné docházky (denní, 1-2 dny v týdnu, nepravidelná).

Dotazníkové šetření o stavu výuky fyziky

V průběhu inspekce bylo ve škole provedeno dotazníkové šetření ve prospěch výzkumného úkolu „Stav výuky fyziky v základních školách a ve středních školách“, jehož řešiteli jsou Západočeská univerzita v Plzni, fyzikálně pedagogická sekce Jednoty českých matematiků a fyziků (dále JČMF) a Česká školní inspekce. Akce proběhla v souladu s projektem výzkumu. Zúčastnili se jí učitelé fyziky a žáci jedné vybrané třídy.

Veškerá dokumentace použitá při šetření žáků byla předána cestou ústředí ČŠI k souhrnnému zpracování pro globální hodnocení podmínek a průběhu vzdělávání. Učitelé, kteří se dobrovolně zapojili do výzkumu, mohli odeslat záznamové listy přímo zástupci fyzikálně pedagogické sekce JČMF. Údaje související s výzkumným šetřením nebyly a nebudou použity k hodnocení školy, které se provádí v rámci inspekční činnosti.

Integrace žáků se specifickými potřebami

Ve výkaze o základní škole k 30. září 2002 je vykazováno 21 integrovaných žáků. Z toho jsou dvě žákyně s mentálním postižením, jeden žák s více vadami, jeden sluchově postižený, jeden zrakově postižený, dva tělesně postižení a 14 žáků s SPU. Zvýšenou dotaci škola požadovala na 18 žáků.

Dokumentace integrovaných žáků je řádně vedena, obsahuje odborná vyšetření a doporučení, jak s žákem pracovat.

Soulad rozhodnutí o zařazení do sítě škol se zřizovací listinou

Rozhodnutí o změně zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení platné od 1. prosince 1998 vydané MŠMT dne 7. prosince 1998 pod čj. 33436/98-21 bylo v souladu se Zřizovací listinou platnou od 1. září 1992 vydanou Jednotou bratrskou ČR v Nové Pace dne 1. září 1992.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

1. Rozhodnutí o změně zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení platné od 1. prosince 1998 vydané MŠMT dne 7. prosince 1998 pod čj. 33436/98-21
2. Zřizovací listina platná od 1. září 1992 vydaná Jednotou bratrskou ČR v Nové Pace dne 1. září 1992
3. Jmenovací dekret pro ředitelku školy vydaný Úzkou radou Jednoty bratrské ČR dne 31. května 1999 s účinností od 1. června 1998
4. Roční plán pro školní rok 2002-2003
5. Výroční zpráva o činnosti školy za školní rok 2001/2002 ze dne 10. října 2002
6. Výkaz o základní škole Škol (MŠMT) V 3-01k 30. září 2002
7. Individuální integrace žáka s mentálním postižením do ZŠ – povolení experimentálního ověřování čj. 23518/2002-24 vydané MŠMT dne 22. července 2002
8. Integrace žáka s mentálním postižením do ZŠ – povolení experimentálního ověřování čj. 23770/2001-24 vydané MŠMT dne 24. srpna 2001
9. Doporučení k integraci žákyně vedené ve školním roce 2002/2003 v třídním výkazu VII. třídy pod pořadovým číslem 9, čj. neuvedeno, vystavené PPP Mladá Boleslav dne 21. června 2001
10. Výsledek pedagogicko-psychologického vyšetření žákyně vedené ve školním roce 2002/2003 v třídním výkazu VII. třídy pod pořadovým číslem 14, čj. 20//02-16662 vystavený PPP Mladá Boleslav dne 21. března 2002
11. Učební plán pro integrované žákyně VII. třídy ve školním roce 2002/2003
12. Individuální plán pro školní rok 2002/2003 žákyně vedené ve školním roce 2002/2003 v třídním výkazu VII. třídy pod pořadovým číslem 9
13. Individuální plán pro školní rok 2002/2003 žákyně vedené ve školním roce 2002/2003 v třídním výkazu VII. třídy pod pořadovým číslem 14
14. Tematické plány učiva ve školním roce 2002/2003 v hospitovaných předmětech
15. Rozvrh hodin ve školním roce 2002/2003
16. Třídní výkaz VII. třídy a katalogové listy žákyň vedených ve školním roce 2002/2003 pod pořadovými čísly 9 a 14
17. Třídní kniha VII. třídy ve školním roce 2002/2003
18. Dokumentace integrovaných žáků ve školním roce 2002/2003
19. Dokumentace tematické inspekce (záznamový list s třídním učitelem, záznamový list školního inspektora, dotazníky pro rodiče)
20. Personální dokumentace pedagogických pracovníků školy – doklady o dosaženém vzdělání a dalším vzdělávání - ve školním roce 2002/2003

21. Školní řád pro školní rok 2002/2003
22. Řád školní družiny a Vnitřní řád školní družiny ze dne 30. srpna 2002
23. Dokumentace tematické inspekce zaměřené na činnost ŠD (dotazníky pro rodiče, dotazník pro vedoucího vychovatele ŠD, záznamový arch školního inspektora)
24. Dokumentace ŠD (přehled výchovně-vzdělávací práce, docházkový sešit pro nepravidelnou docházku žáků, zápisové listky)
25. Pracovní náplň vedoucí vychovatelky a vychovatelky ŠD
26. Plán hospitační činnosti šk. rok 2002/2003 a záznamy z hospitací ředitelky školy v ŠD
27. Záписy z pedagogických rad ve školním roce 2002/2003

ZÁVĚR

Personální podmínky vzdělávání a výchovy vzhledem k plnění individuálního vzdělávacího programu mentálně postižených žáků jsou zajištěny částečně. Odpovídající vzdělání má jedna učitelka, která vystudovala speciální pedagogiku. Chybějící kvalifikace je kompenzována snahou pomoci mentálně postiženým žákům a získat co nejvíce poznatků o jejich postižení.

Ředitelka vytváří podmínky pro další vzdělávání pedagogů, monitoruje vzdělávací semináře se specifickým zaměřením.

Prostorové podmínky školy jsou nevyhovující. I přes menší počet žáků ve třídě (výrazně pod 20) jsou pro výuku prostory tříd omezujícím faktorem. Pro výuku mentálně postižených žáků je nízký počet žáků přínosem.

Vybavení učebními pomůckami, učebnicemi a didaktickou technikou umožňuje plnit požadavky učebních osnov. Chybí však speciální pomůcky pro výuku mentálně postižených dětí.

Individuální vzdělávací program je sestaven ze Vzdělávacího programu zvláštní školy. Vyučující ho korigují dle potřeb a schopností žáků. Škola vytváří pro vzdělávání mentálně postižených žáků příznivé komunikativní prostředí.

Zhlédnuté hodiny byly velmi dobře připravené, zejména v hodině matematiky a přírodopisu byly zařazovány efektivní metody a formy práce s důrazem na tvůrčí práci žákyň. Ve všech hodinách byl uplatňován individuální přístup a až na jednu hodinu i diferencované úkoly přiměřené schopnostem žáků. U méně zkušených a nekvalifikovaných pedagogů se projevila malá praxe v používání speciálních metod práce a v organizaci hodin.

Atmosféra ve výuce byla příjemná a integrované žákyně tvořily součást třídního kolektivu.

Školní družina má pro svou činnost vytvořeny optimální personální podmínky.

Materiálně-technické podmínky jsou závislé na prostorových podmínkách školy, které jsou velmi stísněné. Vybavení školní družiny odpovídá potřebám provozu i zvolenému programu. Školní družina je nedílnou součástí školy a plní svou úlohu v programu školy. Organizace provozu odpovídá potřebám žáků i rodičů.

Průběh sledovaných činností kromě ranní družiny odpovídal osobnostnímu rozvoji žáků a byl v souladu se zásadami pedagogiky volného času.

Výrazný posun od minulé inspekce byl zaznamenán ve vedení povinné dokumentace.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko ano

Školní inspektoři	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	PhDr. Miloslava Paclíková	Paclíková v. r.
Členové týmu	PhDr. Václava Vokounová	Vokounová v. r.
	Mgr. Jan Vrabec	Vrabec v. r.

V Liberci dne 15. května 2003

Datum a podpis ředitelky školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 30. 5. 2003

Razítko ano

Ředitelka školy nebo jiná osoba oprávněná jednat za školu	Podpis
Daniela Coufalová	Coufalová v. r.

Dle § 19 odst. 7 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů, může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Hodnotící stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	Zcela mimořádný, příkladný.
Velmi dobrý	Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň.
Průměrný	Negativa a pozitiva téměř v rovnováze, průměrná úroveň.
Pouze vyhovující	Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa.
Nevyhovující	Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.

Plní, je v souladu	Dodržuje, čerpá účelně, efektivně.
Neplní, není v souladu	Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně.

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Příslušný orgán státní správy	2003-06-20	084 157/03-1165
Zřizovatel	2003-06-20	084 156/03-1165
Rada školy	-	-

Připomínky ředitelky školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
		Připomínky nebyly podány